

Udskriftsdato: 16. december 2025

FOU nr 1986.73 (Gældende)

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2

Ministerium: Folketinget

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2

Ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at direktoratet for udlændinge og justitsministeriet på grundlag af de da foreliggende omstændigheder afslog at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Henstillet til justitsministeriet, at der, således som sagen senere havde udviklet sig, efter omstændighederne blev meddelt en kortere udsættelse af udrejsefristen (med henblik på opnåelse af skilsmisse og efterfølgende indgåelse af ægteskab med en dansk statsborger).

(J. nr. 1986-269-613)

A og B klagede over, at justitsministeriet havde tiltrådt et afslag, som direktoratet for udlændinge havde meddelt B på ansøgning om opholdstilladelse her i landet.

Det fremgik af sagen, at B den 28. december 1984 indrejste til Danmark fra Grønland. Samme dag søgte han opholds- og arbejdstilladelse. Han angav sin adresse i Danmark til... (A's lejlighed). Han ønskede arbejdstilladelse for januar måned 1985, idet han havde fået engagement som musiker i Helsingør. Til en politirapport af 16. januar 1985 har B vedrørende sin optræden i Danmark forklaret, at han fra den 1. marts til den 31. maj 1984 optrådte på forskellige restauranter i Danmark. Derefter rejste han til Schweiz. Den 24. juli 1984 indrejste han i Danmark, hvor han blev tilknyttet et orkester og herefter optrådte på to forskellige restauranter i tiden fra den 1. august til den 30. september 1984. I tiden fra den 1. oktober til den 31. oktober 1984 var han beskæftiget på et norsk skib. I tiden fra den 1. november til den 13. december 1984 var han uden engagement og boede hos A. I tiden fra den 13. december til den 27. december 1984 var han beskæftiget på Thule-basen i Grønland. I tiden fra den 1. januar til den 31. januar 1985 var han beskæftiget på en restaurant i Helsingør.

I skrivelse af 1. februar 1985 til B meddelte direktoratet for udlændinge afslag på ansøgning om opholdstilladelse. B klagede over afslaget til justitsministeriet. I skrivelse af 30. maj 1985 meddelte justitsministeriet B, at ministeriet efter en gennemgang af sagen ikke fandt grundlag for at ændre direktoratets afgørelse af 1. februar 1985.

Den 4. juni 1985 ansøgte B om opholdstilladelse i Danmark for et tidsrum af 6 måneder med henblik på at indgå ægteskab med A. B angav fortsat sin adresse til... (A's lejlighed). Til politirapport forklarede B, at han ikke havde boet sammen med sin hustru i Uruguay siden 1977, da han forlod landet for at spille som trommeslager i forskellige orkestre i Europa. Siden 1977 havde han kun været i Uruguay på ferie i to uger i 1983.

I skrivelse af 30. august 1985 meddelte direktoratet for udlændinge B, at der var meddelt ham udvidet besøgsophold indtil den 3. december 1985 med henblik på samliv med A. Det blev samtidig tilkendegivet B, at yderligere forlængelse ikke kunne forventes, medmindre han indgik ægteskab med en i Danmark fastboende person.

Det fremgik videre af sagen, at B blev indkaldt til mægling den 14. oktober 1985 ved X statsamt, men at mægling var forgæves. B ansøgte ved den lejlighed om fri proces til anlæggelse af ægteskabssag mod hustruen.

Den 28. november 1985 ansøgte B om opholdstilladelse for 1 år med henblik på at blive skilt fra sin hustru og herefter indgå ægteskab med A.

I skrivelse af 11. december 1985 meddelte direktoratet for udlændinge B afslag på hans ansøgning om opholdstilladelse og pålagde ham at udrejse af landet senest den 22. december 1985.

I skrivelse af 11. december 1985 klagede A til justitsministeriet over den trufne afgørelse. Hun henviste til, at hun og B nu havde kendt hinanden i 2 år og 2 måneder siden den 9. oktober 1983 og havde boet sammen siden februar 1984.

I anledning af klagen indhentede justitsministeriet en udtalelse fra direktoratet for udlændinge. Direktoratet oplyste, at direktoratets afslag af 11. december 1985 var meddelt under hensyn til, at B ikke opfyldte betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, idet det ikke var dokumenteret, at B samlevede på fælles bopæl i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person. Direktoratet anførte, at B's vanskeligheder med at opnå skilsmisse efter direktoratets opfattelse ikke kunne begrunde meddelelse af opholdstilladelse.

I skrivelse af 19. februar 1986 meddelte justitsministeriet B, at ministeriet efter en gennemgang af sagen ikke fandt grundlag for at ændre direktoratets afgørelse.

I skrivelse af 26. marts 1986 meddelte X statsamt fri proces til anlæggelse af ægteskabssag, og den 10 april 1986 udtog B ved retten i X-by stævning mod hustruen med påstand om skilsmisse, subsidiært separation.

Den 4. april 1986 ansøgte B om arbejdstilladelse med henblik på ansættelse som musiker på Færøerne i et tidsrum af 1 måned fra den 1. maj 1986, og i skrivelse af 30. april 1986 imødekom direktoratet for udlændinge ansøgningen.

I en udtalelse fra direktoratet for udlændinge i anledning af klagen til ombudsmanden anførte direktoratet følgende:

»Direktoratets afslag af 11.12.1985 er meddelt under hensyn til, at (B) ikke opfylder betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, idet det ikke er dokumenteret, at hans samliv med den danske statsborger (A) har været af længere varighed.

Det bemærkes herved, at opholdstilladelse efter nævnte bestemmelse gives til udlændinge, der lever sammen med personer, der er fastboende i Danmark, når omstændighederne viser, at parforholdet har en fastere karakter og har haft det gennem længere tid.

Det beror således på en konkret vurdering, hvorvidt der i den enkelte sag er grundlag for opholdstilladelse.

Efter praksis antages 1 1/2 til 2 års samliv på fælles bopæl at være tilstrækkeligt til at godtgøre, at der foreligger et samlivsforhold af længere varighed.

Dokumentation herfor kan f.eks. være en fælles huslejekontrakt, korrespondance sendt til fælles adresse, fælles forsikringer og bankkonti m.v.

I nærværende sag er der ikke fremlagt objektiv dokumentation af den nævnte karakter, og direktoratet har derfor, jfr. det i politirapport af 16.01.1985 anførte, lagt til grund, at samlivet tidligst er påbegyndt i november 1984, og at det iøvrigt ikke kan anses for godtgjort, at det har bestået uafbrudt siden da.«

I skrivelse af 1. maj 1986 oplyste B's advokat, at han på B's vegne havde anlagt ægteskabssag mod hustruen med påstand om skilsmisse ved retten i X-by, og at sagen var berammet til et kort retsmøde den 21. maj 1986. Hverken advokaten eller dommeren kunne udtale noget sikkert om, hvornår sagen kunne forventes afsluttet, idet den for ægtefællen beskikkede advokat først skulle have kontakt med ægtefællen.

I en udtalelse i anledning af klagen henholdt justitsministeriet sig til sin afgørelse af 19. februar 1986.

I skrivelse af 19. september 1986 til ombudsmanden oplyste B's advokat, » at (B) har modtaget et brev fra sin hustru, hvori hustruen accepterer skilsmisse«. Advokaten oplyste, at sagen blev behandlet på et kort retsmøde den 17. september 1986 og blev udsat til den 8. oktober 1986 for at få brevet fra hustruen oversat. Advokaten forventede, at sagen på det korte retsmøde den 8. oktober 1986 kunne

berammes til domsforhandling, »der ifølge praksis ved retten i (X-by) kan finde sted i løbet af en måneds tid«. Advokaten oplyste videre, at B havde arbejdet med midlertidig opholdstilladelse i maj 1986 på Færøerne, i juni 1986 på båden mellem Færøerne og Danmark, i juli 1986 på Færøerne, i august 1986 i Sønderborg samt fra den 15. september d.å. og 14 dage frem i Odense.

Med skrivelse af 23. september 1986 tilbagesendte ombudsmanden sagen til justitsministeriet med henvisning til advokatens skrivelse af 19. september 1986, idet ombudsmanden bad oplyst, om justitsministeriet på baggrund af sagens hidtidige forløb ville være indstillet på på det nu foreliggende grundlag at meddele en vis kortere udsættelse af udrejsefristen med henblik på gennemførelse af den verserende ægteskabssag.

I skrivelse af 7. oktober 1986 meddelte justitsministeriet, at ministeriet ikke ville være indstillet på at udsætte B's udrejsefrist med henblik på gennemførelsen af den verserende ægteskabssag.

Retten i X-by oplyste på telefonisk forespørgsel fra ombudsmanden, at ægteskabssagen nu var berammet til domsforhandling den 6. november 1986.

I en skrivelse til A udtalte ombudsmanden følgende:

»Direktoratet for udlændinges og justitsministeriets afslag på at meddele (B) opholdstilladelse er meddelt under hensyn til, at (B) ikke opfylder betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Efter min gennemgang af sagen finder jeg ikke at have tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at direktoratet for udlændinge og justitsministeriet i skrivelser af henholdsvis 11. december 1985 og 19. februar 1986 afslog at meddele opholdstilladelse efter den nævnte bestemmelse på grundlag af de da foreliggende omstændigheder.

Således som sagen senere har udviklet sig, herunder ikke mindst derved, at domsforhandlingen i ægteskabssagen nu er nært forestående, og på baggrund af en samlet vurdering af det forudgående sagsforløb, herunder navnlig, at direktoratet for udlændinge allerede i skrivelse af 30. august 1985 - endnu inden der var foretaget mægling i ægteskabssagen - efter ansøgning meddelte (B) udvidet besøgsophold indtil den 3. december 1985 med henblik på samliv med (A) og med henblik på indgåelse af ægteskab her i Danmark, har jeg imidlertid fundet efter omstændighederne at måtte henstille til justitsministeriet, at der meddeles (B) en kortere udsættelse af udrejsefristen.

...«

I skrivelse af 23. oktober 1986 til A og B fastsatte justitsministeriet på baggrund af ombudsmandens henstilling efter omstændighederne B's udrejsefrist til den 1. december 1986.